

TISKOVÁ ZPRÁVA č. 92/25

V Lucemburku dne 10. července 2025

Stanovisko generální advokátky ve věci C-554/24 P | Polsko v. Komise (Zrušení předběžného opatření se zpětným účinkem)

Generální advokátka J. Kokott: žádné penále Polsku za hnědouhelný důl Turów

V důsledku dohody o smírném řešení mezi Českou republikou a Polskem zaniká penále nařízené v rámci řízení o předběžném opatření se zpětným účinkem

Vzhledem k tomu, že Česká republika měla za to, že pokračování těžby hnědého uhlí v polském povrchovém dole Turów poblíž hranic s Českou republikou a Německem je v rozporu s unijním právem¹, podala k Soudnímu dvoru na konci února 2021 žalobu proti Polsku pro nesplnění povinnosti².

V květnu 2021 nařídila místopředsdkyně Soudního dvora na návrh České republiky, aby Polsko bezodkladně pozastavilo těžbu až do vyhlášení rozsudku, kterým bude skončeno řízení u Soudního dvora³. Podle místopředsdkyně Soudního dvora mohla pokračující těžba způsobit vážnou a nenapravitelnou újmu na životním prostředí a lidském zdraví.

Vzhledem k tomu, že Polsko uvedené předběžné opatření nesplnilo, uložila místopředsdkyně Soudního dvora na návrh České republiky Polsku v předběžném opatření ze dne 20. září 2021 povinnost platit denní penále ve výši 500 000 eur⁴. Bylo to první případ, kdy bylo v rámci řízení o předběžném opatření uloženo penále k výkonu předběžného opatření⁵.

Dne 3. února 2022 dosáhly Česká republika a Polsko dohody o smírném řešení. Soudní dvůr tudíž vyškrtl tuto věc z rejstříku Soudního dvora⁶. K uvedenému okamžiku činila celková výše splatného penále 68,5 milionu eur.

Polsko má za to, že v důsledku smírného řešení sporu penále zaniklo se zpětným účinkem.

Komise s tím nesouhlasila. Vzhledem k tomu, že Polsko nevyhovělo její žádosti o zaplacení dlužného penále, Komise vyrozuměla Polsko, že provede započtení uvedené částky proti nárokům Polska vůči rozpočtu EU.

Polsko podalo proti tomuto rozhodnutí žalobu k Tribunálu EU, které však nebylo vyhověno. Rozsudkem ze dne 29. května 2024 Tribunál uvedenou žalobu zamítl⁷.

Tribunál měl za to, že i když dosažení smírného řešení sporu mělo vliv na dobu trvání penále, nemá za následek zánik povinnosti uhradit částku dlužnou z titulu penále. Účelem penále je totiž zajistit účinné uplatňování unijního práva.

Polsko následně podalo kasační opravný prostředek k Soudnímu dvoru.

Generální advokátka Juliane Kokott ve svém dnešním stanovisku navrhuje, aby Soudní dvůr kasačnímu opravnému prostředku Polska vyhověl, zrušil rozsudek Tribunálu a zrušil rozhodnutí Komise o započtení.

Podle generální advokátky zanikla v důsledku dohody o smírném řešení mezi Českou republikou a Polskem

předběžná opatření se zpětným účinkem. Komise proto neoprávněně provedla započtení penále s nároky Polska vůči unijnímu rozpočtu.

Účelem předběžného opatření je zejména zaručit účinnost rozsudku, jímž se skončí řízení. Má proto akcesorickou povahu ve vztahu k hlavnímu řízení, a proto se na něj, stejně jako na hlavní řízení, vztahuje dispoziční zásada. V důsledku této akcesorické povahy zanikají veškerá předběžná opatření se zpětným účinkem v okamžiku, kdy bylo hlavní řízení v důsledku dohody o smírném řešení skončeno. Předběžné opatření nesmí představovat sankci za porušení předběžného opatření, neboť uvedené opatření má ve vztahu k hlavnímu řízení akcesorickou povahu.

UPOZORNĚNÍ: Soudní dvůr není stanoviskem generálního advokáta vázán. Úlohou generálních advokátů je zcela nezávisle navrhnout Soudnímu dvoru právní řešení věci, která jim je přidělena. Soudci Soudního dvora začínají nyní v uvedené věci rozhodovat. Rozsudek bude vydán později.

UPOZORNĚNÍ: Proti rozsudku či usnesení Tribunálu lze podat kasační opravný prostředek k Soudnímu dvoru, který je omezen na právní otázky. Kasační opravný prostředek zásadně nemá odkladný účinek. Je-li kasační opravný prostředek přípustný a opodstatněný, Soudní dvůr rozhodnutí Tribunálu zruší. Pokud to soudní řízení dovoluje, může Soudní dvůr ve věci vydat sám konečné rozhodnutí. V opačném případě vrátí věc zpět k rozhodnutí Tribunálu, který je vázán rozhodnutím vydaným Soudním dvorem v rámci kasačního opravného prostředku.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) stanoviska je zveřejněno na internetové stránce CURIA v den, kdy je generální advokát přednesl.

Kontaktní osoba pro tisk: Traian Moga ☎ (+352) 4303 3732.

Obrazové záznamy z přednesení stanoviska jsou dostupné na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Zůstaňte ve spojení!

¹ Zejména v rozporu se směrnicí 2011/92 [o posuzování vlivů, rámcovou směrnicí 2000/60 o vodě, směrnicí 2003/4 o přístupu k informacím o životním prostředí](#) a [se zásadou loajální spolupráce](#).

² Věc Česká republika v. Polsko (povrchový důl Turów), [C-121/21](#); viz rovněž tisková zpráva [č. 23/22](#) ke stanovisku generálního advokáta P. Pikamäea ze dne 3. února 2022.

³ Usnesení místopředsedkyně Soudního dvora ze dne 21. května 2021, Česká republika v. Polsko (povrchový důl Turów) [C-121/21 R](#); viz rovněž tisková zpráva [č. 89/21](#).

⁴ Usnesení místopředsedkyně Soudního dvora ze dne 20. září 2021, Česká republika v. Polsko (povrchový důl Turów) [C-121/21 R](#); viz rovněž tisková zpráva [č. 159/21](#).

⁵ Vůbec poprvé uznal Soudní dvůr možnost takové penále uložit ve sporu o ochranu Bělověžského pralesa, viz usnesení ze dne 20. listopadu 2017, Komise v. Polsko (Bělověžský prales), [C-441/17 R](#); viz rovněž tisková zpráva [č. 122/17](#).

⁶ V usnesení ze dne 19. května 2022 ve věci Česká republika v. Polsko (povrchový důl Turów), [C-121/21 R](#), konstatoval místopředseda Soudního dvora k návrhu Polska na zrušení usnesení místopředsedkyně Soudního dvora ze dne 21. května 2021, že o uvedeném návrhu není na místě nadále rozhodovat v rozsahu, v němž se týká účinku usnesení po 4. únoru 2022. Ve zbývajících částech uvedený návrh zamítl. Stejně tak byl zamítnut návrh Polska na zrušení usnesení o uložení penále ze dne 20. září 2021.

⁷ Rozsudek ze dne 29. května 2024, Polsko v. Komise, [T-200/22](#) a [T-314/22](#); viz rovněž tisková zpráva [č. 87/24](#).